

**СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
ФАКУЛТЕТ ПО НАУКИ ЗА ОБРАЗОВАНИЕТО И ИЗКУСТВОТА
КАТЕДРА „ВИЗУАЛНИ ИЗКУСТВА“**

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Орлин Панайотов Дворянов.

Относно дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“
(Професионално направление 1.3. „Методика на обучението по изобразително изкуство“).

Тема на дисертационния труд:

Дигитални технологии (видео арт и фотография) в обучението при специалност „Изобразително изкуство“

Автор на дисертационния труд:

Иво Димитров

Научен ръководител:

Проф. д-р Орлин Панайотов Дворянов

Дисертационният труд на Иво Димитров засяга важни аспекти на съвременното художествено образование и връзката му с новите технологии. Още в началото на 90-те години на ХХ век, като студент в Нов Български университет (София) Иво Димитров преминава курс на обучение по операторско майсторство, в който се отделя внимание на творческата работа с видеокамера. В последствие през периода 1995 -1999 г. като студент в специалност „Изобразително изкуство“ (ФНПП, СУ „Св. Климент Охридски“), в рамките на дисциплините свързани с т.нар. „неконвенционални форми“, той проявява траен интерес към видеоарта и използването на дигитални технологии в процеса на обучение. Бих искал да обърна внимание, че през годините на своето следване, както и по време на написването на докторантския си труд, Иво Димитров взема дейно участие в множество творчески и студентски проекти, като в някои от тях ръководи неголеми групи, които създават собствени произведения или документират работата на останалите участници. Този специфичен опит свързан с художествената документация и отразяване на работните процеси повлиява върху основната насока на настоящата дисертация. Представеният дисертационен труд отговаря на изискванията за необходим обем на текстовата част и е структуриран в подходяща последователност на глави-

те. Приложението съдържа 83 цветни фотографии, които са свързани тематично с основните глави от дисертацията.

Дизайнът на изследването е достатъчно пълноценно представен. Проследяват се условията за формиране на теоретичен модел и методически модул, използваните диагностични инструменти както и прилагането на експериментални и неформални образователни методи и практики в обучението на студенти в дисциплината „Ателие – Неконвенционални форми“ към специалност „Изобразително изкуство“, СУ „Св. Климент Охридски“. Изследваният контингент е сведен до студентите записали този задължително избираем учебен предмет, но е допълван периодически с други техни колеги за да се увеличи представителната бройка участници. Представени са също организационните параметри на изследването. Описват се отделните етапи, в които ще се извършват адаптация, реализация и апробация на експериментален модел за работа със студенти от специалност „Изобразително изкуство“.

Изследването на литературни източници свързани с основната тема засяга главно два раздела – видео арт и фотография. В първият се описват и цитират известни видео артисти като Нам Джун Пайк, Бил Виола, Гари Хил, Ира Шнайдер, Стейна Васулка и др. Повече страници в изследването са отделени на фотографията. Разгледани са различни теоретически постановки на автори като Р. Барт, С. Шърман, С. Зонтаг, Дж. Уол, Талбът, Юберман и още мнозина.

Към този теоретичен преглед Иво Димитров добавя и проследяването на още два важни въпроса. Това са отношението „култура – комуникация“ и „мултимедии и концепции за визуална грамотност“. Тук авторът също се базира на известни теоретици като Лиотар, Тофлър, Маклуън, Арнхайм, Фуко, Бодриар, Мичъл и др.

В експерименталната част са описани подробно, предварителните проучвания на терен и параметрите на системата, на която се базира изследователската работа. При проведените интервюта със студенти авторът на дисертационния труд установява, че интересите към фотографията и видео арта са значителни, но липсва познаване на специфичните възможности, които предлагат техническите изразни средства, както и нагласата за креативни експерименти. Наред с това по време на изследването се установява и липсата на ясна мотивация и нагласа за представяне на студентите в публичен план въпреки, че са налице проекти организирани от титуляра и асистентите преподаващи по дисциплините свързани с неконвенционалните изразни форми.

Проведеният експеримент обхваща значително количество учебни задачи и публични реализации. Всичките са насочени към конкретно използване на фотографски и видео способности, в повечето от случаите във връзка и с дигитални технологии. Това дава добра представа на

студентите как биха могли да използват тези средства в дидактически план в обучението по изкуство.

В рамките на провеждане на експеримента се включват студенти от 22-ри, 23-ти випуски на специалността, както и от магистърската програма „Рекламен дизайн“. Тук именно организационният опит на докторанта спомага значително за осъществяването на конкретни проекти в рамките на провеждания педагогически експеримент. Тук ще отбележа само някои от тях, защото броят им е твърде голям. Много добро впечатление правят „Реформанс“, „Делта-сън“, „Хиперсоциалното тяло във виртуалното пространство“ и участията в изложби като „В началото...тъмнина и светлина“ (галерия на НБУ), „Светлина. Намеса. Присвояване“ (галерия „Алма матер“, СУ) и „Без страх“ (гр. Разлог). С тяхната реализация става възможно апробирането на разработената от Иво Димитров методическа система съставена от различни в тематично отношение учебни модули.

При анализа на резултатите се ползват количествени и качествени подходи съобразени с методическите изисквания. В известна степен обемът от художествени дейности разтегля във времето провеждането на анализа на получените резултати, но това се оказва от голяма полза за максимално пълноценното извеждане на дисертационния труд до отличен финал.

В заключението е налице обобщение на получените резултати. Направени са съответни изводи, както и препоръки. Отбелязват се приносите на дисертационното изследване.

Смятам, че за специалистите в областта на художественото образование, свързано със съвременното изкуство, дисертационният труд предлага великолепни иновационни практики и методически решения. Направеното от докторанта е от съществена важност за настоящия динамичен период, в който е актуално навлизането на добре обмислени и качествено приложени концепции за използването на новите технологии в образованието по изкуствата. Трябва да се има предвид, че осъвременяването на учебното съдържание е наложително в новите обществени условия и е желано от новите поколения студенти.

Като университетски преподавател имах възможността да проследя пряко в продължение на немалко години възходящото творческо и педагогическо развитие на Иво Димитров. Затова с убеденост предлагам на уважаемите членове на научното жури да оценят дисертационния му труд максимално и му присъдят образователната и научна степен „доктор“.

София

21.03.2019 г.

(проф. д-р Орлин Дворянов)